

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 181g/2021

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului XXIII alineatele (1) și (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 cu
privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate
publică și modificarea unor acte normative
*(desfășurarea ședințelor de judecată prin intermediul sistemului de
teleconferință în perioada stării de urgență în sănătate publică)*

CHIȘINĂU

5 august 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 27 iulie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarelor,
Deliberând pe 5 august 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului XXIII alineatele (1) și (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative (în continuare, Legea nr. 69 din 21 mai 2020), ridicată de dl Denis Russu, parte în dosarul nr. 1a-1700/2016, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată de la Curtea de Apel Chișinău format din dl Stelian Teleucă, dna Silvia Gîrbu și dl Denis Băbălău, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află cauza penală de învinuire a dlui Denis Russu, împreună cu alte persoane, de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 283 [*banditismul*], 145 alin. (2) literele a), b), d), g), i), j), m) [*omorul intenționat agravat*], 27, 145 alin. (2) literele a), b), d), g), i), j), m) [*tentativă la omor intenționat agravat*] și 361 alin. (2) lit. c) [*confeccionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false*] din Codul penal.

4. Pe parcursul judecării cauzei în procedura apelului a intrat în vigoare Legea nr. 69 din 21 mai 2020. Potrivit articolului XXIII alineatele (1) și (2) din Lege, în scopul asigurării măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarate prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordnare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, examinarea cauzelor penale, inclusiv a demersurilor privind emiterea și prelungirea mandatelor de arestare, și a chestiunilor ce țin de executarea pedepselor în privința persoanelor private de libertate se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau

în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate. Examinarea cauzelor penale menționate se efectuează la sediile instanțelor de judecată numai în cazuri excepționale.

5. Având în vedere dispozițiile legale menționate, în cauza penală în discuție au fost desfășurate câteva ședințe de judecată prin intermediul sistemului de teleconferință.

6. În cadrul procedurii de judecare a apelului, dl Denis Russu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului XXIII alineatele (1) și (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020.

7. Printr-o încheiere din 26 mai 2021, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 69 din 21 mai 2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative sunt următoarele:

„**Art. XXIII.** – (1) În scopul asigurării măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarate prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr.10 din 15 mai 2020, examinarea cauzelor penale, inclusiv a demersurilor privind emiterea și prelungirea mandatelor de arestare, și a chestiunilor ce țin de executarea pedepselor în privința persoanelor private de libertate se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate.

(2) Examinarea cauzelor penale prevăzute la alin. (1) se efectuează la sediile instanțelor de judecată numai în cazuri excepționale.

(3) Instanța de judecată asigură părților posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei. Transmiterea și aducerea la cunoștință a cererilor, demersurilor și materialelor pot fi realizate, la cererea părților, și prin intermediul conexiunilor electronice.

(4) Dispunerea examinării cauzelor prin intermediul sistemului de teleconferință la sediile instanțelor de judecată sau la sediile instituțiilor penitenciare se efectuează prin încheiere, care nu se supune niciunei căi de atac.

(5) Efectuarea acțiunilor de urmărire penală de către organul de urmărire penală în privința persoanelor private de libertate se realizează la sediul instituției penitenciare.

(6) Guvernul asigură funcționalitatea deplină a sistemului de teleconferință în incinta instituțiilor penitenciare și a instanțelor de judecată desemnate pentru examinarea cauzelor penale prevăzute la alin. (1).”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției afirmă că prevederile articolului XXIII alin. (1) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020, potrivit cărora examinarea cauzelor penale în privința persoanelor private de libertate se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate, încalcă dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia inculpatul ar trebui să fie asigurat cu toate garanțiile necesare apărării sale. De asemenea, autorul excepției consideră că aceasta normă încalcă dreptul la un proces echitabil, pentru că inculpatul nu poate pleda nemijlocit în fața instanței de judecată.

11. Autorul excepției a menționat că, pentru examinarea unor cauze complexe în care sunt cercetate mai multe probe, utilizarea teleconferinței este riscantă. De asemenea, autorul a subliniat că este posibilă întreruperea imaginilor video, iar acest fapt încalcă dreptul inculpatului de a participa în mod nemijlocit la proces.

12. În motivare, autorul excepției a făcut trimitere la jurisprudența pertinentă a Curții Europene referitoare la desfășurarea ședințelor de judecată prin intermediul teleconferinței.

13. În opinia autorului excepției, articolul XXIII alin. (1) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 este contrar articolelor 4, 7, 8, 16, 20, 21, 26, 54 și 119 din Constituție.

14. De asemenea, autorul excepției a menționat că, potrivit articolului XXIII alin. (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020, examinarea cauzelor penale în privința persoanelor private de libertate se efectuează la sediile instanțelor de judecată numai în cazuri excepționale. În opinia autorului excepției, legislatorul nu a prevăzut criterii în baza cărora pot fi evaluate circumstanțele care justifică examinarea cauzelor penale la sediul instanțelor. Așadar, autorul i-a solicitat Curții să clarifice conținutul articolului XXIII alin. (2) din Legea

nr. 69 din 21 mai 2020, în sensul elucidării cazurilor excepționale care justifică desfășurarea ședințelor la sediul instanței.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul XXIII alineatele (1) și (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020. Potrivit alineatului (1), în scopul asigurării măsurilor de prevenire a răspândirii infecției COVID-19 în instituțiile penitenciare, pe perioada stării de urgență în sănătate publică declarate prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, examinarea cauzelor penale, inclusiv a demersurilor privind emiterea și prelungirea mandatelor de arestare, și a chestiunilor ce țin de executarea pedepselor în privința persoanelor private de libertate se efectuează doar prin intermediul sistemului de teleconferință sau în spațiile corespunzătoare la sediile instituțiilor penitenciare, fără a fi necesar acordul persoanei private de libertate. În continuare, alineatul (2) stabilește că examinarea cauzelor penale prevăzute la alineatul (1) se efectuează la sediile instanțelor de judecată numai în cazuri excepționale.

19. Curtea reține că o altă condiție pentru formularea excepției de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția.

20. Analizând sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta a fost ridicată într-o cauză penală de judecare în apel a unor acuzații de comiterea infracțiunilor prevăzute la § 3 *supra*. Pe parcursul judecării cauzei în apel, instanța a aplicat normele contestate și au fost desfășurate câteva ședințe de judecată prin intermediul teleconferinței.

21. Totuși, la data examinării prezentei sesizări, dispozițiile contestate nu mai produc efecte. Potrivit normelor contestate, obligația examinării cauzelor penale în privința persoanelor private de libertate doar prin intermediul sistemului de teleconferință era condiționată de existența stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020. În acest context, Curtea observă că starea de urgență în sănătate publică declarată pe 15 mai 2020 a fost anulată în mod implicit prin hotărârile subsecvente ale Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică. De altfel, prin Hotărârea nr. 54 din 29

aprilie 2021, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică a stabilit că, începând cu 29 aprilie 2021, în unitățile administrativ-teritoriale pentru care a fost stabilit gradul de alertă „Cod roșu”, în baza indicatorului de incidență cu COVID-19 în ultimele 14 zile mai mare de 100 cazuri la 100 mii populație, de către comisiile teritoriale extraordinare de sănătate publică se instituie starea de urgență în sănătate publică. Cu alte cuvinte, la data examinării prezentei sesizării nu mai este în vigoare Hotărârea Comisiei nr. 10 din 15 mai 2020 care instituia starea de urgență în sănătate publică pe întreg teritoriul Republicii Moldova și care condiționa producerea de efecte juridice a dispozițiilor contestate.

22. Cu toate acestea, de vreme ce instanța de judecată trebuie să vegheze dacă a fost respectată echitatea în ansamblu a procesului penal, Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată în procesul acestei analize. Mai concret, instanța ar putea verifica dacă prin desfășurarea unor ședințe prin intermediul teleconferinței nu a fost lezat caracterul echitabil al procesului penal (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 114 din 15 iulie 2021, §§ 18, 19).

23. În raport cu articolul XXIII alin. (1) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 autorul excepției a susținut încălcarea articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*Constituția, Lege Supremă*], 8 [*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*], 16 [*egalitatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 21 [*prezumția nevinovăției*], 26 [*dreptul la apărare*], 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*] și 119 [*folosirea căilor de atac*] din Constituție.

24. Referitor la incidența articolelor 4, 7 și 8 din Constituție, Curtea reține că aceste articole comportă un caracter general, reprezintă imperative care stau la baza oricăror reglementări și nu pot constitui repere individuale și separate (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 158 din 22 decembrie 2020, § 24; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 24; DCC nr. 92 din 15 iunie 2021, § 26).

25. Curtea menționează că pentru a fi incident articolul 16 din Constituție, trebuie să se constate existența unui tratament diferențiat care să pună în discuție una din condițiile de exercitare a unui drept garantat de Constituție. Egalitatea în fața legii și a autorităților publice presupune lipsa oricărei discriminări directe sau indirecte. Discriminarea are loc atunci când persoanele care se află în situații semănătoare sunt tratate în mod diferit (discriminare directă) sau atunci când persoanele care se află în situații diferite sunt tratate în același mod (discriminare indirectă). Așadar, o condiție primordială pentru existența tratamentului diferențiat o reprezintă caracterul comparabil al situațiilor (DCC nr. 72 din 27 mai 2021, § 30). În prezenta cauză, din conținutul sesizării, Curtea nu a putut identifica în raport cu cine se compară autorul excepției atunci când invocă articolul 16 din Constituție și, prin urmare, nu se poate stabili un tratament diferențiat între diferite categorii de persoane.

26. Referitor la incidența articolului 119 din Constituție, Curtea reține că autorul excepției nu a motivat contrarietatea dispozițiilor contestate cu prevederile acestui articol. Simpla trimitere la această prevedere

constituțională nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizărilor formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorilor lor în invocarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu (a se vedea DCC nr. 44 din 1 aprilie 2021, § 23; DCC nr. 109 din 13 iulie 2021, § 24).

27. Cu privire la incidența articolului 54 din Constituție, Curtea a subliniat, în jurisprudența sa, că acesta nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Acest articol îi impune Curții un mod de analiză a caracterului proporțional al ingerințelor în drepturile fundamentale. Prin urmare, pentru a putea fi invocat, autorul sesizării trebuie să argumenteze incidența unui drept fundamental (a se vedea DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 18; DCC nr. 97 din 17 iunie 2021, §§ 22, 24).

28. Curtea observă că autorul excepției a contestat prevederile articolului XXIII alin. (1) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 prin raportare la articolele 20, care garantează dreptul la un proces echitabil, 21, care se referă la prezumția nevinovăției, precum și 26, care garantează dreptul la apărare. Așadar, Curtea va verifica dacă aceste drepturi sunt afectate prin prevederile legale contestate.

29. Cu privire la invocarea principiului constituțional al prezumției nevinovăției, garantat de articolul 21 din Constituție, Curtea reține că norma contestată nu instituie vreo prezumție cu privire la vinovăția persoanelor învinuite de comiterea infracțiunilor. Desfășurarea ședințelor de judecată de la distanță nu este aptă să afecteze acest principiu. Prin urmare, articolul 21 din Constituție nu este incident în prezenta cauză.

30. Curtea notează că articolul 20 din Constituție garantează dreptul de acces liber la justiție și își găsește corespondența în dispozițiile articolului 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Dreptul la un proces echitabil, garantat de articolul 20 din Constituție și, respectiv, de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu. Exigența articolului 6 § 1 din Convenție, potrivit căreia cauzele trebuie examinate în mod echitabil, trebuie înțeleasă inclusiv prin prisma asigurării respectării principiilor fundamentale ale procesului judiciar, *i.e.* a principiului contradictorialității și a principiului egalității armelor (DCC nr. 37 din 30 martie 2021, § 32). Totodată, articolul 26 din Constituție, care garantează în mod distinct dreptul la apărare, își găsește corespondența în articolul 6 § 3 din Convenția Europeană (*ibidem*, § 33).

31. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, atunci când examinează un capăt de cerere bazat pe articolul 6, ea verifică dacă procedurile penale au avut un caracter echitabil, în întregul lor (*Prade v. Germania*, 3 martie 2016, § 33; *Dimitrov și Momin v. Bulgaria*, 7 iunie 2018, § 51 și § 62).

32. Cu privire la problema în discuție, *i.e.* desfășurarea ședințelor de judecată prin intermediul teleconferinței, Curtea Europeană a subliniat că această formă de participare la proceduri nu este, ca atare, incompatibilă cu noțiunea de proces public și echitabil, dar trebuie să se asigure faptul că

persoana poate urmări procesul și este ascultată fără impedimente tehnice. De asemenea, trebuie să se asigure o comunicare eficientă și confidențială cu un avocat (*Marcello Viola v. Italia*, 5 octombrie 2006, §§ 67-77; *Sakhnovskiy v. Rusia* [MC], 2 noiembrie 2010, § 98).

33. Din analiza normelor contestate, Curtea nu a putut identifica vreo restrângere a dreptului la apărare. Acestea nu excludeau întâlnirile confidențiale cu apărătorul până la data ședinței, nu excludeau asistarea apărătorului la locul aflării deținutului în timpul desfășurării ședinței prin intermediul sistemului de teleconferință sau posibilitatea participării, spre exemplu, a doi apărători în mod concomitent, unul în sala de ședințe și altul la locul aflării deținutului.

34. De asemenea, aspectele referitoare la preținsele deficiențe tehnice în procesul desfășurării ședinței nu țin de constituționalitatea normelor contestate, ci de punerea lor în practică de către autoritățile competente.

35. Mai mult, Curtea constată că, în primăvara anului 2020, în Europa, mai multe state au implementat în sistemele lor desfășurarea ședințelor de judecată, inclusiv în cauzele penale, prin intermediul teleconferințelor. Acest procedeu a fost recomandat de diverse instituții internaționale. Spre exemplu, în „Principiile pentru criza de Covid-19”, elaborate de Institutul European de Drept (*European Law Institute*), se menționează, între altele, că „[p]uterea judecătorească trebuie să facă tot ce este posibil, în mod rezonabil, pentru a continua să-și desfășoare procedurile și ședințele recurgând în special la videoconferințe securizate și alte mijloace de conexiune la distanță, în cazurile în care instanțele dispun de acestea. În orice caz, sistemul judiciar ar trebui să mențină un nivel minim de funcționare pentru a trata cauzele de urgență, pentru a salvagarda preeminența dreptului și pentru a furniza remedii de drept adecvate părților, astfel încât să nu fie aduse atingeri dreptului la un proces echitabil, în special drepturilor apărării. Restricțiile funcționării sistemului judiciar trebuie ridicate imediat din moment ce situația de urgență provocată de Covid-19 o permite”¹.

36. Astfel, examinarea cauzelor penale în privința persoanelor private de libertate doar prin intermediul sistemului de teleconferință în perioada stării de urgență în sănătate publică, declarată prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 10 din 15 mai 2020, nu era aptă, *per se*, să încalce dreptul la un proces echitabil. Această măsură temporară a fost justificată de starea de urgență în sănătate publică la data adoptării legii, inclusiv de importanța protecției sănătății persoanelor private de libertate.

37. Prin urmare, Curtea conchide că este nefondată critica articolului XXIII alin. (1) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 formulată de autor în raport cu articolele 20 și 26 din Constituție.

38. Referitor la capătul sesizării cu privire la clarificarea conținutului articolului XXIII alin. (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020, în sensul elucidării cazurilor excepționale care justifică desfășurarea ședințelor la sediul instanței, Curtea reține că interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale

---

¹https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Principles_for_the_COVID-19_Crisis.pdf

la situații concrete depășește sfera controlului de constituționalitate și reprezintă o competență a instanțelor judecătorești (a se vedea DCC nr. 91 din 19 septembrie 2019, § 19; DCC nr. 55 din 2 iunie 2020, § 21).

39. Curtea reiterează că legislația procesual-penală nu poate să exceleze în texte explicative. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal procesual (a se vedea DCC nr. 6 din 23 ianuarie 2020, § 30). Așadar, rezolvarea problemei cu privire la caracterul „excepțional” al cauzelor care justificau desfășurarea ședințelor de judecată la sediul instanței le revenea instanțelor de judecată, în funcție de complexitatea cauzei, starea de sănătate a participanților etc. Astfel, Curtea nu atestă, referitor la acest capăt al sesizării, vreo problemă de constituționalitate.

40. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului XXIII alineatele (1) și (2) din Legea nr. 69 din 21 mai 2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, ridicată de dl Denis Russu, parte în dosarul nr. 1a-1700/2016, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 5 august 2021

DCC nr. 126

Dosarul nr. 181g/2021